YO-kirjoitusinfo

KUOPION KLASSILLINEN LUKIO

Yo-tutkintomaksut

- Laskut yo-maksuista on lähetetty, ja laskujen eräpäivä on 9.2.26
- Mikäli sinulla on ongelmia tai kysymyksiä laskuista, ota yhteyttä lukioiden tukipalveluun sähköpostitse:

  lukioiden_tukipalvelut@kuopio.fi
- Mikäli maksua ei ole suoritettu, lukio ei anna sinulle päättötodistusta.

Osallistumisoikeudet

- Yo-kokeeseen voi osallistua, kun kirjoitettavan aineen kaikki pakolliset opintojaksot on suoritettu (valinnaisissa kielissä vähintään kolme opintojaksoa opiskeltu).
- **Ke 18.2. mennessä** on oltava suoritettuina kaikkien kirjoitettavien yo-aineiden pakolliset opintojaksot, jotta saa osallistumisoikeuden ylioppilaskirjoituksiin. Palauta mahdolliset puuttuvat suoritukset opettajalle hyvissä ajoin ennen kyseistä päivämäärää!
- Olethan yhteydessä omaan opinto-ohjaajaasi, jos sinulla on kysyttävää osallistumisoikeuksista/aikataulusta.

Otathan selvää ohjeista!

- Kokelas on itse vastuussa riittävästä perehtymisestä ylioppilaskokeen ohjeisiin ja niiden noudattamisesta!
- Ajantasaiset ohjeet löydät YTL:n nettisivuilta:

  Tietoa kokelaalle

  https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle
- Kaikki yo-kirjoituksiin liittyvät määräykset ja ohjeet ovat luettavissa YTL:n sivuilla:

  www.ylioppilastutkinto.fi

Ennen ylioppilaskirjoituksia

Päivä	Aika	Paikka	Aihe	HUOM!
Ke 4.2.	11.35	Klassikan sali	**Pakollinen** yo-info kevään kirjoituksiin osallistuville	Olethan tarkistanut lukiolaiskannettavasi kunnon!
To 19.2.	12.45-13.15	Klassikan liikuntasalin lava	Teknistä ohjausta • oman päätelaitteen buuttaaminen abittitikulta • omien laitteiden testaaminen	**Korottajat! Omien laitteiden etukäteistestaus on pakollinen korottajille**
Ke 25.2.	15.30-16.00	Lumitin liikuntasali	Mahdollisuus tutustua Lumitin saliin.	Ohjeet Lumitin kokeisiin Klassikan kalenterissa ja Marjo lähettää Wilma-viestin.
Pe 27.2.	13–14	Klassikan sali	Vapaaehtoinen tutustuminen koejärjestelmään ja yo-saliin. Viimeinen mahdollisuus testata laitteen tekniikkaa (buuttaus yo-tikulta!)	Ensikertalaiset paikalle!
Ma 9.3.	15.00	Pohjantien sali	Mahdollisuus tutustua Pohjantien saliin.	

Ylioppilaskirjoitusten päivämäärät ja paikat

Päivä	Aika	Paikka	Oppiaine	Huom!
Ti 10.3.	8.00–15.00	**Klassikan sali** ja **Pohjantien koulu sekä Lumit**	Äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe, Suomi toisena kielenä – koe	Korottajista osa kirjoittaa Pohjantiellä ja Lumitilla. Marjo lähettää ohjeet Wilma- ja sähköpostiviestinä.
To 12.3.	8.00–15.00	**Lumitin liikuntasali**	Vieras kieli, lyhyt oppimäärä	Kaikki Kuopion lukiolaiset Lumitilla.
Pe 13.3.	8.00–15.00	**Klassikan sali** ja **Pohjantien koulu sekä Lumit**	Äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe	Korottajista osa kirjoittaa Pohjantiellä ja Lumitilla. Marjo lähettää ohjeet Wilma- ja sähköpostiviestinä.

HUOM! Sisäänotto porrastetaan ruuhkien välttämiseksi.
Tarkista kokoontumisaika ja -paikka Klassikan lukuvuosikalenterista!

Päivä	Aika	Paikka	Oppiaine	Huom!
Ma 16.3.	8.00–15.00	**Klassikan sali**	Vieras kieli, pitkä oppimäärä	
Ke 18.3.	8.00–15.00	**Klassikan sali**	Matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä	
Pe 20.3	8.00–15.00	**Klassikan sali**	Reaali Uskonto, elämänkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto	

HUOM! Sisäänotto porrastetaan ruuhkien välttämiseksi.
Tarkista kokoontumisaika ja -paikka Klassikan lukuvuosikalenterista!

Päivä	Aika	Paikka	Oppiaine	Huom!
Ma 23.3.	8.00–15.00	**Lumitin liikuntasali**	Toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä	Marjo lähettää ohjeet kokelaille Wilma- ja sähköpostiviestinä
Ke 25.3.	8.00–15.00	**Klassikan sali**	Reaali Psykologia, filosofia, fysiikka, biologia, historia	

HUOM! Sisäänotto porrastetaan ruuhkien välttämiseksi.
Tarkista kokoontumisaika ja -paikka Klassikan lukuvuosikalenterista!

Jos et painavan syyn takia voi osallistua kokeeseen

A. Voit tehdä ylioppilastutkintolautakuntaan hakemuksen ilmoittautumisen mitätöinnistä. Osallistumisesi yo-kokeeseen mitätöidään hakemuksen perusteella ja saat koekohtaisen maksun takaisin.
B. Voit myös jäädä tulematta kokeeseen (= hylätty koe), ja sinulla on 3 uusintakertaa ko. aineessa.

Painava syy voi olla esimerkiksi sairaus. Muista lääkärintodistus!

Huom! Työskentely tai opiskelu kotimaassa ei ole riittävä syy.

Sairastuminen ylioppilaskirjoitusten aikana

- Sairaana ei lähtökohtaisesti voi osallistua kokeeseen. Vältäthän sairastumisen riskejä!
- Sairastapauksessa ole aina mahdollisimman hyvissä ajoin yhteydessä apulaisrehtori Marjoon tai rehtori Anna-Maijaan.

Apulaisrehtori Marjo Martikainen 044 718 4549
Rehtori Anna-Maija Tiilikainen 044 718 4542
Apulaisrehtori Nina Partanen 044 718 4575

Kanslia Päivi Savinainen 044 718 4543

Sairastuminen ylioppilaskirjoitusten aikana

Jos käyt lääkärissä, toimita lääkärintodistus kansliaan. Lääkärintodistuksessa tulee näkyä sairauden tai vamman vaikutus kokeen suorittamiseen ja sairauden kestoaika.

Lääkärintodistus on hyvä olla, mikäli sairaus kestää useampia päiviä.

Jos haet sairauden huomioon ottamista arvostelussa, tarvitset lääkärintodistuksen.

- HUOM! Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty.
- Myös erityisen vaikeasta elämäntilanteesta voidaan tarvittaessa tehdä lausunto YTL:lle.

Vaihtoehtoja kokeesta (esim. sairastumisen vuoksi) pois jäävälle kokelaalle

1. Hylätty arvosana, jos jäät pois kokeesta etkä hae mitätöintiä (sinulla on 3 uusintakertaa ko. aineessa)
2. Hakemus ilmoittautumisen mitätöinnistä (ja koekohtaisen maksun palautus)

   Lisätietoja YTL:n sivuilla.

Laitteet yo-kirjoituksissa

Pakolliset laitteet:

- **Tietokone (+virtajohto)**, jonka osaat buutata eli käynnistää Abitti-tikulta
- **Kuulokkeet** (ei saa olla mahdollisuutta käyttää langattomasti, vaikka niitä käytettäisiin langallisesti)
- Langallinen hiiri (vapaaehtoinen)

Huomio, että lukiolaiskannettavassa on vain kaksi USB-A-porttia. Tämä tarkoittaa sitä että, kun sinulla on kiinni koneessa Abitti-tikku sekä USB-A-kuulokkeet, et saa kytkettyä hiirtä enää tietokoneeseen. Tällaisessa tilanteessa tarvitset esim. USB-jakajan.

Laitteet yo-kirjoituksissa

Mikäli käytät yo-kokeessa jotain muuta kuin lukiolaiskannettavaa, on erityisen tärkeää, että tulet testaamaan laitteesi sekä lisälaitteiden toimivuuden!

- Voit testata laitteitasi Klassikalla to 19.2. klo 12.45-13.15 liikuntasalin lavalla.
- Viimeinen mahdollisuus pe 27.2. klo 13-14 yo-saliin tutustumisen yhteydessä.

YTL – Kokelaan tietokoneen tekniset vaatimukset

*”**Kokelaan velvollisuus** on huolehtia, että hänellä on kokeessa mukanaan kokelaan tietokonetta koskevan **ohjeen (ks. liite 2) mukainen tietokone, virtajohto ja langalliset kuulokkeet** sekä kokeessa tarvitsemansa **sallitut lisälaitteet** ja niiden mahdollisesti vaatimat adapterit. **Kokelaan tulee osata käynnistää tietokoneensa lautakunnan toimittamalta USB-muistilta**.”*

(Yleiset määräykset ja ohjeet 1.5.1 KOKELAAN TIETOKONE JA LISÄLAITTEET)

Liite 2: Ohje kokelaan tietokoneesta

Hyvissä ajoin ennen koetta

Tarkista, että osaat

- käynnistää koneesi USB-muistilta (buuttaus) – **Myös lukiolaiskannettavat käynnistetään ulkoiselta USB–muistilta.**
- kiinnittää tarvittaessa verkkojohdon tietokoneeseesi suoraan tai adapterilla.

Merkitse kaikkiin laitteesi oma nimesi!

Ota kokeeseen mukaan

- kuvallinen henkilötodistus (ajokortti tai passi)
- tietokone virtajohtoineen ja mahdollisine lisälaitteineen
- langalliset kuulokkeet
- kynä, kumi
- eväät läpinäkyvissä rasioissa tai muovipusseissa (mahdolliset tekstit teipattava piiloon jo kotona)
- henkilökohtaiset lääkkeet läpinäkyvissä pusseissa, joihin on kirjoitettu oma nimi
- riittävästi lämmintä vaatetta päälle. Yo-saliin ei saa tuoda vilttejä.
- HUOM! Rehtorille tieto insuliinipumpusta/verensokerimittarista etukäteen.

Yo-saliin **EI saa tuoda**

- puhelinta, rannekelloa tai laskinta
- **langattomia** lisälaitteita (kuten kuulokkeita, näppäimistöjä tai hiiriä; wifi-adapteri on sallittu langattomassa yo-kokeessa)
- mitään paperitarvikkeita tai aineistoja
- kiellettyjä aineita (kuten tupakkatuotteita).

SALIIN EI SAA TUODA MITÄÄN YLIMÄÄRÄISTÄ!

Nenäliinoja ja konsepteja on yo-salissa valmiiksi.
Terveyssiteitä ja tamponeja on wc-tiloissa.

Vilppi ja tutkinto-järjestyksen rikkominen

- Perehdy ohjeisiin etukäteen ja noudata koetilaisuudessa valvojien ohjeita! Epäselvissä tilanteissa kysy ohjeita!
- Jos kokelas syyllistyy kokeessa vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen taikka avustaa siinä, kaikki hänen koesuorituksensa kyseiseltä tutkintokerralta katsotaan hylätyiksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin.
- Jos menettely on toistuvaa tai muuten erityisen vakavaaja haitallista, kokelas menettää lisäksi oik eutensa osal-
  listua seuraavan tutkintokerran kokeisiin. (L 502/2019, 15 §.)

Vilppi ja tutkinto-järjestyksen rikkominen

Ylioppilaskirjoitusten sujumista **ei saa häiritä millään lailla ja valvojien ohjeita tulee noudattaa**

Jos kokelas häiritsee koetilaisuutta tai muuten rikkoo järjestystä koetilaisuudessa, eikä rehtorin tai opettajan kehotuksesta huolimatta lopeta menettelyä, hänen koesuorituksensa katsotaan hylätyksi.

Jos menettely on toistuvaa tai aiheuttaa merkittävää haittaa muiden kokelaiden koesuorituksille, kokelaan kaikki tutkintokerran koesuoritukset katsotaan hylätyiksi ja hän menettää oikeutensa osallistua myöhempiin saman tutkintokerran kokeisiin.

Jos menettely on erityisen vakavaa ja haitallista, kokelas menettää lisäksi oikeutensa osallistua seuraavan tutkintokerran kokeisiin. (L 502/2019, 15 §)

Koeaamuna ennen yo-saliin saapumista

Huolehdi jo **kotona**, että olet peittänyt vaatteiden ja eväspakkausten tekstit teipillä.

- Kokelaat tulevat saliin pukuhuoneiden kautta n. klo 8 alkaen. Voit valita kumman vain pukuhuoneista. Sisääntulo porrastetaan, jotta vältytään ruuhkilta. Sisääntulon järjestys ja tarkempi aikataulu tulevat nähtäville Klassikan lukuvuosikalenteriin.
- Laukut ja ulkovaatteet jätetään pukuhuoneeseen tai omaan lukolliseen kaappiin.
- Pukuhuoneista löytyy harmaita koreja, joissa eväät voi viedä saliin. Huom! Mikäli paikkasi on näyttämöllä (pienryhmätila), ota valkoinen kori. Jos paikkasi on salissa, ota harmaa kori.
- Niputa arvotavarasi (puhelin, lompakko, kello) yhteen teipillä. Arvotavarat jätetään eväiden tarkistuspisteillä oleviin arvotavarakoreihin. Voit myös viedä arvotavarasi ennen pukuhuoneisiin tuloa omaan lukolliseen kaappiisi. Kaapin avaimen voit tuoda saliin.
- Tiedota valvojia mukana olevista lääkkeistä ja pakkaa ne jo kotona läpinäkyvään muovipussiin. Kirjaa pussiin oma nimi.
- **Toimi pukuhuoneissa ripeästi**, jotta koe päästään aloittamaan ajoissa.

Koetilaan saapuminen

- Pukuhuoneista siirrytään eväiden ja laitteiden tarkistuspisteen kautta yo-saliin.
- Kun saavut eväiden ja laitteiden tarkistukseen, avaa tietokoneesi kansi. Koneen tulee olla sammutettu.
- Arvotavarat jätetään niille varattuihin koreihin (ei pukuhuoneeseen). Muista hakea arvotavarat kokeen jälkeen kansliasta! Mikäli sinulle on myönnetty erityisjärjestelynä lisäaika ja päätät kokeen vasta varsinaisen koeajan päättymisen jälkeen, saat arvotavarasi D-valvojalta, kun poistut salista.
- Kun saavut saliin katso istumapaikkanumerosi seinälle kiinnitetystä listasta. Siirry numeroidulle koepaikallesi (paikkanumerot). Penkkijonojen päädyistä näet, mitkä paikat ovat missäkin jonossa.

KOETILASSA TOIMIMINEN

- Salissa liikutaan rauhallisesti.
- Johtojen ja johtokoteloiden päälle EI astuta!
- Kun olet löytänyt oman paikkasi salissa, älä enää poistu paikaltasi ilman painavaa syytä. Odota valvojien ohjeita.
- Huppujen, lippalakkien ja vilttien käyttö on kielletty, koska se vaikeuttaa valvontatyötä.

Omalla paikallasi

- Kiinnitä virtajohto, kuulokkeet ja Abitti-tikku koneeseen. Kiinnitä virtajohto lähimpään pistorasiaan.
- Laita henkilöllisyystodistus pöydälle.
- Merkitse nimikirjoituksesi ja nimen selvennös (täydellinen nimi) luonnospapereihin, joita käytät. Ei muita merkintöjä ennen kuin koe on alkanut!
- Käynnistä koneesi Abitti-tikulta.
- Tee äänitesti.
- Klassikan salissa voit jo liittyä langattomaan ***yo***-verkkoon. Salasana on näkyvillä koetilan seinällä.

Odota rauhassa lisäohjeita <u>omalla paikallasi</u>.

Älä availe koejärjestelmän valikoita tai ohjelmistoja.

Rehtori avaa koetilaisuuden

- Tässä vaiheessa et saa enää poistua paikaltasi ilman valvojan lupaa.
- Liity viimeistään nyt langattomaan koeverkkoon ohjeiden mukaisesti.
- Syötä etu- ja sukunimesi sekä henkilötunnuksesi koejärjestelmään.
- **Valitse oikea koe** oikealla kielellä!
- Odota, että valvoja vahvistaa kirjautumisesi.
- Huom! Tässä vaiheessa jokaisen kokelaan koneen näytöllä tulee olla näkyvillä Tervetuloa kokeeseen -sivu. Valikoiden selailu ja muu toiminta on kiellettyä.

Koetilanne

- Koe alkaa, kun valvoja käynnistää kokeen ja rehtori ilmoittaa, että koe alkoi.
- Omalta paikalta ei saa poistua ilman lupaa.
- WC-vuoroa pyydetään näyttämällä paikkanumerolappua valvojalle (odota vahvistus).
- Valvoja ilmoittaa, kun on wc-vuorosi. **Laita näytönlukitus päälle** (oikea yläkulma) ja liiku salissa annettujen ohjeiden mukaan.
- Jos pudotat jotain, nosta käsi ylös ja odota valvojaa.
- Jos koneesi antaa virheilmoituksen, kutsu valvoja paikalle. KONETTA EI SAA KÄYNNISTÄÄ UUDELLEEN ILMAN VALVOJAN LÄSNÄOLOA.

Koetilanne

- Lue ohjeet huolellisesti ja noudata niitä.
- Tutustu rauhallisesti tehtäviin.
- Kielen kokeessa kuunteluosuus kannattaa tehdä kokeen alkupuolella.
- Seuraa ajan kulkua – jätä riittävästi aikaa vastausten viimeistelyyn.
- Pidä taukoja.
- Tarkasta huolellisesti, että olet tehnyt kaikki tehtäväosiot ja että kaikissa käyttämissäsi papereissa on nimesi ja allekirjoituksesi.
- Muista päättää kokeesi.
- Älä kiirehdi pois: Tätä koetta varten olet valmistautunut, ole huolellinen!

Ongelmia?

- Viittaa valvoja **välittömästi** paikalle, jos
  - huomaat tekeväsi väärää koetta
  - et saa ääniä kuulumaan kuulokkeista
  - et häiriön takia kuullut kuullun ymmärtämisen tehtävän äänitettä (älä jatka kuuntelua)
  - järjestelmä ilmoittaa, että verkkoyhteys katkeaa, eikä verkkoyhteys palaa välittömästi
  - koneesi lakkaa toimimasta tai kohtaat muita ongelmia tai häiriöitä.
- Ole rauhallinen ja toimi valvojan ohjeiden mukaisesti.
- Mahdollinen lisäaika kirjataan ja saat tiedon lisäajasta.

Kokeen päättäminen

- Koeaikaa on kuusi tuntia (ellei YTL ole myöntänyt sinulle lisäaikaa).
- Koetilasta saa poistua aikaisintaan klo 12.00.
- Kun olet valmis, **päätä koe** näytön ohjeen mukaan.
- Mikäli päätät kokeesi vasta koeajan päättyessä ja salissa on paljon kokelaita, valvojat ohjaavat kokelaat poistumaan rivi kerrallaan. Odota valvojan ohjeita.
- Sammuta tietokone ja ota kaikki omat laitteet, tavarat ja roskat mukaan.
- Palauta kaikki käyttämäsi luonnospaperit ja USB-muistitikku D-valvojalle annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Valvoja tarkistaa henkilöllisyyden ja kirjaa poistumisajan.
- Salista poistutaan pukuhuoneiden kautta. Koetilaan ei saa palata.

Muutoksista ilmoittaminen

- Jos olet estynyt osallistumasta johonkin kokeeseen, johon olet ilmoittautunut, ilmoitathan poissaolosta hyvissä ajoin rehtorille ja koulusihteerille! Tarvittaessa ole yhteydessä opinto-ohjaajaasi.
- Jos suoritat kirjoitukset toisella lukiolla (esimerkiksi urheiluseuran vaihtumisen vuoksi), tulee asiasta sopia mahdollisen kirjoituslukion ja Klassikan rehtorin kanssa.

  Otathan yhteyttä koulusihteeriin ja rehtoriin hyvissä ajoin!

  Huomaa, että asiasta täytyy sopia jokaisen kirjoituskerran osalta erikseen.

Nimitietojen julkaiseminen

- Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi mm. tiedostusvälineille sen jälkeen, kun tietojen oikeellisuus on varmistettu.
- Jos sinulta puuttuu opintojaksosuorituksia, et ole ylioppilas eikä nimeäsi mainita listassa.
- Mikäli et halua nimeäsi julkaistavan, ota yhteyttä koulusihteeriin. Päivi lähettää huhtikuun lopulla Wilma-viestin asian tiimoilta.

Tulokset

Lopulliset tulokset tulevat koululle 12.5.2025.

Kokelas voi tarkastella omia suorituksiaan Opintopolussa 13.5.2025 alkaen.

Kokeen uusiminen

Hylätyn kokeen

saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana. Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.

Hyväksytyn kokeen

saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa.

Huom! Hyväksytyn kokeen uusiminen on aina maksullista

Oikaisuvaatimus

Jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, saat vaatia lautakunnalta asiaan oikaisua.

Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvosteltu koesuoritus nähtäväksesi.

Ylioppilastodistus

Kevään 2026 uudet ylioppilaat saavat ylioppilastutkintotodistuksensa myös digitaalisena. Paperinen yo-todistus säilyy rinnalla.

Todistusta ei tarvitse säilyttää itse, vaan sen voi hakea Oma Opintopolku -palvelusta aina tarvittaessa.

Digitaalisen todistuksen tiedot päivittyvät, kun tutkintoa täydennetään tai kokeita uusitaan.

Ulkomaisissa opiskelijahauissa käytetään nykyään pääsääntöisesti digitaalista todistusta.

Myös paperista todistusta voi jatkossakin käyttää opiskelijahauissa.

Seuraathan tiedotusta!

- Päivitämme ohjeita koulun etusivulle ja lukuvuosikalenteriin.
- Omia opiskelijoita tiedotamme myös Wilma-viesteillä.
- Tutustuthan vielä Ylioppilastutkintolautakunnan ohjeisiin:
- TIEDOTE KEVÄÄN KOKELAALLE